

Методична культура виконання
бакалаврської (магістерської)
роботи

Ломачинська Ірина Миколаївна,
доктор філософських наук, професор

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ДЕРЖАВНОЇ АТЕСТАЦІЇ:

Атестація студента – це встановлення відповідності засвоєних студентами рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

- Атестація здійснюється відкрито і гласно.
- Присутні особи можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.
- Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється Екзаменаційною комісією, до складу обов'язково включаються представники роботодавців та їх об'єднань.
- До Атестації допускаються студенти, які успішно виконали всі вимоги навчального плану зі спеціальності відповідного рівня вищої освіти (не мають академічної заборгованості, успішно пройшли попередній захист).
- Мова роботи державної комісії - **українська**.

ВИМОГИ ДО РОБОТИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ:

- Екзаменаційній комісії перед початком державних іспитів заступником декана Історико-філософського факультету подається зведена відомість про виконання студентами навчального плану і про отримані ними оцінки з теоретичних дисциплін, курсових проектів і робіт, практик.
- Рішення ЕК про оцінку результатів захисту бакалаврських робіт (складання випускного екзамену), а також про видачу студентам дипломів голова ЕК оголошує студентам у день захисту (складання екзамену). Результати письмового випускного екзамену голова ЕК оголошує студентам після перевірки робіт, але не пізніше наступного дня.
- Студент, який не захистив випускну роботу, або не склав випускний екзамен, або не з'явився на захист (випускний екзамен) без поважних причин, відраховується з університету як такий, що не пройшов Атестації.

Бакалаврська (магістерська) робота – це індивідуальне або колективне завдання дослідницького, творчого чи проектно-конструкторського характеру, яке виконує студент на завершальному етапі фахової підготовки за освітнім ступенем бакалавра (бакалаврська) чи магістра (магістерська), і є однією із форм виявлення теоретичних і практичних знань, уміння їх застосовувати при розв’язуванні конкретних наукових, технічних, соціальних та виробничих завдань.

Основними завданнями виконання бакалаврської (магістерської) роботи є:

- Закріплення та поглиблення теоретичних знань та набуття умінь самостійного вирішення конкретних завдань галузі;
- Розвиток умінь студента самостійно систематизувати та аналізувати літературу з теми, оволодіння методикою досліджень узагальнень та логічного викладу матеріалу;
- Здатність до використання методів інформаційно-аналітичного дослідження.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ БАКАЛАВРСЬКОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ:

Студент повинен:

- Показати датність до критичного осмислення різних наукових підходів щодо означеної проблеми.
- Обґрунтувати актуальність теми, відповідність її сучасному стану розвитку науки, практичним завданням галузі.
- Уміти критично аналізувати дисертаційні дослідження, монографічні та періодичні видання з теми, узагальнювати матеріали діяльності підприємств і організацій, робити аналітичні висновки і пропозиції.
- Дати характеристику історії досліджуваної проблеми.
- Показати уміння та навички в проведенні експерименту та прогностичного аналізу.
- Уміти узагальнювати результати, формулювати висновки і аргументації, обґрунтувати практичні рекомендації.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ БАКАЛАВРСЬКОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ:

- цільова спрямованість;
  - чітка побудова;
  - логічна послідовність викладу матеріалу;
  - глибина дослідження і повнота висвітлення питань;
  - переконливість аргументацій;
  - стислість і точність формулювань;
  - конкретність викладу результатів роботи;
  - доказовість висновків і обґрунтованість рекомендацій;
  - грамотне оформлення.
-

НА ТИТУЛЬНОМУ АРКУШІ ЗАЗНАЧАЮТЬ:

повна назва міністерства і ЗВО, факультету, кафедри (вгорі);

- найменування роботи (бакалаврська чи магістерська),

- шифр і найменування спеціальності та освітнього рівня,

- тема роботи (посередині);

- прізвище, ім'я та по батькові студента (в родовому відмінку), номер (шифр) групи та курс, де він навчається (нижче);

- прізвище, ім'я та по батькові наукового керівника – вчене звання, науковий ступінь та посада (у називному відмінку);

відомості про дату захисту роботи,

відомості про оцінку роботи,

місто і навчальний рік захисту (внизу сторінки).

ОСНОВНІ СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ БАКАЛАВРСЬКОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ:

- Титульний аркуш;
- Зміст;
- Перелік умовних позначень (при необхідності);
- Вступ;
- Основна частина;
- Загальні висновки;
- Список використаних джерел;
- Додатки (при необхідності).

ВСТУП ДО РОБОТИ МІСТИТЬ НАСТУПНІ ЕЛЕМЕНТИ:

Актуальність теми дослідження

Мета і завдання дослідження

Об'єкт, предмет дослідження

Методи дослідження

Теоретичне та практичне значення роботи

Апробація результатів дослідження

Структура роботи

Ключові терміни

ПЕРШИЙ РОЗДІЛ:

СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ БАКАЛАВРСЬКОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ:

присвячується теоретико-методологічним аспектам досліджуваної теми. Обов'язковою складовою першого розділу є аналітичний огляд літератури, в якому студент окреслює основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою. Стисло, критично висвітлюючи роботи попередників, здобувач повинен назвати ті питання, що залишились невирішеними і, отже, визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Кожне анотоване джерело повинне містити посилання на відповідну позицію в списку використаних джерел (за зразком – [1], [7], [15] тощо.). Кожне магістерське дослідження має містити посилання на автореферати і дисертації українських (в ідеалі - і зарубіжних авторів) з означеної проблеми, а також статті у наукових виданнях. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме стосовно необхідності проведення досліджень у даній галузі. Анотований огляд літератури повинен містити аналіз не менше половини джерел, представлених у списку літератури.

ДРУГИЙ і ТРЕТІЙ РОЗДІЛИ:

СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ БАКАЛАВРСЬКОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ:

Другий присвячується аналізу стану об'єкту дослідження, третій розділ (в ідеалі) повинен містити практичні аспекти реалізації досліджуваної теоретичної проблеми, рекомендації та пропозиції щодо її вирішення та перспективи подальших досліджень.

Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором. Усі розділи повинні бути логічно пов'язані між собою. На початку кожного підрозділу магістр зазначає конкретне завдання, яке потребує подальшого розгляду, вказує дослідників, чиї праці стали основою для наукового аналізу. У тексті роботи обов'язково має бути представлений аналіз різних позицій дослідників, визначені найбільш проблематичні дискусійні питання, зазначений авторський підхід до означеної проблеми. При визначенні понятійного апарату дослідження бажано використовувати трактування термінів, представлене у законодавчій та нормативній базі щодо даної галузі знань, а також у енциклопедичних та довідкових виданнях. У кінці підрозділу зазначаються короткі висновки із досліджуваного теоретичного матеріалу (1 абзац, 0,3 - 0,5 сторінки).

ВИСНОВКИ:

СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ БАКАЛАВРСЬКОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ:

Висновки - це коротке резюме з усього змісту магістерської роботи, де викладають найбільш важливі наукові та практичні результати, що отримані в процесі роботи над обраною темою, та формулюють рекомендації щодо наукового та практичного використання здобутих результатів. Вони починаються з визначення актуальності наукової задачі або проблеми, за вирішення якої студент претендує на отримання освітньо-кваліфікаційного рівня магістра (1 абзац, 0,25 стор.). Висновки логічно пов'язані із завданнями дослідження і мають відповідну до завдань нумерацію. Кожна позиція висновків - 1 логічно взаємопов'язаний абзац обсягом до 0,5 стор. без подальших маркованих ділень. Обсяг заключної частини – 2,5-3 сторінки.

ВИМОГИ ДО АВТОРЕФЕРАТУ БАКАЛАВРСЬКОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ:

Написання автореферату — заключний етап виконання бакалаврської роботи перед поданням її до захисту. Призначення автореферату — ознайомлення комісії по захисту бакалаврських робіт з методикою дослідження, фактичними результатами й основними висновками. Автореферат друкують **державною (українською) мовою**.

Автореферат має досить ґрунтовно розкривати зміст бакалаврської роботи, в ньому не повинно бути надмірних подробиць, а також інформації, якої немає в бакалаврській роботі.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ АВТОРЕФЕРАТУ:

титульний лист

Загальна характеристика
роботи

основна частина

ВИСНОВКИ

анотації

СХЕМА НАПИСАННЯ БАКАЛАВРСЬКОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ:

- Вибір теми та її обґрунтування;
  - Виявлення підбір та вивчення літератури з теми;
  - З'ясування об'єкта, предмета, завдань дослідження;
  - Складання плану роботи та узгодження його з керівником;
  - Викладення тексту роботи відповідно до її структури;
  - Формулювання висновків;
  - Написання вступу та огляду використаних джерел;
  - Літературне редагування.
-

ВИМОГИ ДО ГРАФІКУ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРСЬКОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ:

- В процесі виконання магістерської роботи студент дотримується графіку консультацій, узгоджених з науковим керівником, затверджених завідувачем кафедри філософії.
- Зброшурована магістерська робота та її електронна версія подаються студентом завідувачу випускаючої кафедри, який приймає остаточне рішення щодо її допуску до захисту в Екзаменаційній комісії з захисту магістерських робіт, про що робить відповідну позначку.
- Допуск студента до захисту магістерської роботи здійснює випускова кафедра за результатами попереднього захисту, засвідчуючи це у протоколі засідання кафедри.
- Після одержання допуску до захисту студент отримує на кафедрі філософії направлення на зовнішнє рецензування. Зовнішній рецензент - провідний спеціаліст галузі або науковець - ретельно ознайомлюється з магістерською роботою та складає **рецензію**.
- Відгук наукового керівника, зовнішню рецензію студент подає разом зі зброшурованою магістерською роботою.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ БАКАЛАВРСЬКОЇ (МАГІСТЕРСЬКОЇ) РОБОТИ:

Бакалаврська (магістерська) робота набирається за допомогою комп'ютерної техніки засобами текстового редактора Word: *шрифтом Times New Roman розміру 14 у півтора міжрядкових інтервали*, і друкується на аркушах паперу формату А4 (210 х 297 мм), причому зворотній бік кожного аркуша повинен залишатися чистим. Текст роботи треба друкувати, залишаючи поля таких розмірів: *ліве – не менше 20 мм, праве – не менше 10 мм, верхнє – не менше 20 мм, нижнє – не менше 20 мм*. Шрифт друку має бути чітким, чорного кольору, середньої жирності, щільність тексту повинна бути однаковою.

Перед захистом бакалаврські та магістерські роботи проходять обов'язкову перевірку на плагіат. роботи, виконані не самостійно, а також ті, що не пройшли перевірку або мають понад 25% неоригінального тексту, до захисту не допускаються.

НАУКОВЕ КЕРІВНИЦТВО ВИКОНАННЯМ РОБОТИ:

Для керівництва магістерською роботою за студентом закріплюється науковий керівник. Керівниками магістерських робіт призначаються професори кафедри філософії Університету.

У процесі підготовки магістерської роботи студенти можуть консультиватися з викладачами інших кафедр ВНЗ, вченими інших навчальних і науково-дослідних установ, провідними спеціалістами різних галузей.

Основні функції наукового керівника:

- Допомога студенту в остаточному виборі і формулюванні теми роботи, розробці її концепції і структури;
- Поради щодо вибору літератури, спеціальних джерел, обробки та використанню матеріалів;
- Консультації щодо змісту роботи;
- Контроль за своєчасним виконанням роботи.
- Написання відгуку про роботу

ЗАХИСТ РОБОТИ:

Захист магістерської роботи відбувається на відкритому засіданні екзаменаційної комісії та регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в Київському університеті імені Бориса Грінченка».

Процедура захисту включає:

- доповідь студента про зміст роботи. Регламент доповіді - 15-20 хвилин (15 - виступ, 5 - відповіді на питання);
- запитання до автора;
- оголошення відгуку наукового керівника або його виступ (для магістерської роботи й рецензента);
- відповіді студента на запитання членів Екзаменаційної комісії;
- заключне слово студента;
- рішення комісії про оцінку роботи.

Захист магістерської роботи фіксується у протоколі Екзаменаційної комісії.

ЗАХИСТ РОБОТИ:

- Після закінчення процедури захисту ЕК на закритому засіданні обговорює результати захисту магістерських робіт, оцінює їх з урахуванням складання державних іспитів і приймає рішення про присвоєння студенту-дипломнику відповідної кваліфікації.
- Результати захисту магістерської роботи та складання державних екзаменів визначаються оцінками "відмінно", "добре", "задовільно" і "незадовільно".
- Рішення ЕК про оцінку результатів захисту бакалаврських (магістерських) робіт (складання випускного екзамену в усній формі), а також про видачу студентам дипломів голова ЕК оголошує студентам у день захисту (складання екзамену). Студент, який не захистив випускную роботу або не склав випускний екзамен, або не з'явився на захист (випускний екзамен) без поважних причин, відраховується з університету як такий, що не пройшов Атестації.
- Університет на підставі рішення Екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму на певному рівні вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює відповідну кваліфікацію.

Дякую за увагу!